

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szerkesztésével kapcsolatos minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-féle felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdelmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt terben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

IV. évfolyam.

Vasárnap 1895. évi szeptember 1-én.

35. szám.

Az iskola-felügyelet.

Versecz 1895. augusztus 28.

A közoktatási kormánytól kezdve, az egész tanügyi világ foglalkozik az iskola-felügyelet reformjával. A kir. tanfelügyelők egyenesen megvannak bizva e tárgyban tennő javaslat tétellel. Nem akarjuk éppenséggel elítélni a tanügyi kormányt ezen fontos ügyben tett iniciatíváját, de némi aggályunk van a várt siker elérését illetőleg. Ugy gondoljuk, hogy ilyen fontos kérdésben a tanfelügyelői kar véleményezésén kívül meg kellene hallgatni a tanügyi világot is, aztán meg a munkálatokat a teljes nyilvánosság előtt kellene végezni. Mert elvégre is az ország lakosságát a maga egészében nagyon is közvetlenül érdeklik az ily természetű újítások, s így joga van az egész közönségnek előre tudnia, mit akarnak az újítással elérni.

A nagy közönség, mely az iskolaügyi igényeket és érdekeket közvetlenül nem tanulmányozhatja, legeslegeselőször mindenesetre arra kíváncsi, hogy tulajdonképpen szükséges-e az iskola-felügyelet reformja, s ha igen, miért? Ennek a tisztába hozása után ismét az a kérdés következik, hogy az iskolafelügyelet terén micsoda új célokat akarunk elérni. Ha mindezt tisztába hoztuk a magyar társadalom előtt, a közönség csak akkor fogadhatja

teljes megnyugvással a bekövetkező konkrét újítást, s csak, így remélhetik az új intézmények az egész közvélemény hathatós támogatását.

Hogy miért szükséges az iskola-felügyelet reformálása, azt a laikus közönség tájékozásául a következőkben mondhatjuk elröviden:

A tanítószolgálat munkája egész nemzedékek szellemi, erkölcsi, sőt gazdasági életére is kihatással lévén, ilyen nagy fontosságú munkakör munkáit a legközvetlenebb és legszigorúbb szakfelügyelet nélkül hagyni nem szabad. Mert bármily kötelességtudó legyen is a tanítói osztály, pusztán az egyesek jóakarata, kötelességérzetére bízni ily dolgot nem lehet. Intézményes biztosíték kell arra, hogy a tanítók mindegyike az ismert leghelyesebb módon s a legnagyobb lelkiismerettel végzi kötelességét.

És ez a biztosíték a jelenlegi viszonyok mellett csaknem teljesen hiányzik. Az iskolák mai helyi hatóságai — a legtöbb helyütt — semmi kvalifikációval sem bírnak arra, hogy a köznevelés belső menetének helyes irányú szabályozására befolyhatnának. A közigazgatási és egyházi helyi hatóságok éppen úgy, mint az iskolaszékek és gondnokságok az iskolának csak külső ügyei rendben tartására lehetnek hivatva. Magára a nevelés- és oktatásra való befolyásuk több

kárral jár mint haszonnal, mert sokszor nem a lelkiismeret határozottsága, hanem a laikus beleokoskodás önkénykedése, vagy a személyek iránt táplált rokon- és ellenszenv megnyilatkozása jellemzi működésüket. A megyei kir. tanfelügyelők pedig, még ha egytől egyig a legkiválóbb szakférfiak volnának is, megyéjük nagy terjedelménél fogva, mindezeknek a helyi tökéletlenségeknek a megváltoztatására fizikai lehetőséggel nem rendelkezhetnek.

Tehát az iskola-felügyelet reformálása szükséges. De kérdés miért most; mily célok lebegjenek hát előttünk az intézmény reformálásánál?

A mai állapotoknak imént vázolt képe adja meg reá az irányt.

Az iskola-felügyelet reformálásánál célokunk háromféle lehet: 1. közvetlen és gyakorlati ellenőrzés által biztosítékot nyerni az iránt, hogy minden iskola minden tanítója a neveléstudomány színvonalán álló becsületes kötelességet teljesít; 2. hogy laikus tényezők az iskolát, illetőleg a tanítót nem zavarják, nem zavarhatják ilyen munkájukban; 3. hogy az ország összes népiskoláiban a magyar nemzeti érdekek lelkiismeretes ápolásra találjanak.

E célok elérésére pedig a következők szükségesek mulhatlanul.

TÁRCZA.

A kerülő.

Gyermekkorom legtekinélyesebb ismerősei között nem az utolsó szerepet játszta az öreg János bácsi, a szőlőhegy kerülője.

Akkor java-korabeli ember lehetett, izmos, tagbaszakadt alak; nagy kungorgós bajuszszal, de a hajába vegyült néhány korai ősz hajszál és komoly természetű miatt mar akkor „az öreg János bácsinak” hívtuk.

Különös ember volt az öreg János! Nem sokat beszélt; de azért éppen nem volt komor.

Gyűlölte a hanyag szőlősgazdát, a kinek „siskás” volt a szőlője. Megvetette az olyan polgárembert, a kinek nem volt szőlője. Turte a feleségét, Sarát, a kinek nyelvelését előkelő hallgatással ignorálta. Ragaszkodott a pipájához, mely szüntelenül ott füstölgött a bajusza alatt. De szeretni csak „az ő szőlőjét” szerette. Ez alatt csak a Sötétágot és az Aranyoldalt kell érteni. Ez volt az ő dominiuma, melynek megőrzésére esküt tett.

Ez az eskü volt az ő egyetlen esküje, mert mi turés-tagadás: Sárával csak úgy „összeállottak” ők, mint „a szőlőbéli emberek” nagyobb része.

De még ha pótolta volna is ezt a mulasztást, akkor sem tartotta volna ezt az esküt

olyan szentnek, mint a másikat: mert Sára csak „gyarló asszonyi állat” volt, kinek a fogatkozását János batya ősmerte legjobban.

De a mit az Isten az Aranyoldalon, meg a Sötétágon megteremtett, abban nem volt semmi hiba az „alj”-ban levő kaszáló fuvétól az aranyfuru szőlőtökéig. Ha a termés panasza adott okot, annak sem a fü, sem töke nem volt az oka, hanem vagy az emberek hanyagsága, vagy a jó Isten szukmarkuságának volt felrovando.

— Nincs is hála, nincs köszönet a világon — szokta volt mondani az öreg János — sem emberben, sem állatban! Csakis a „töke”, az tud halás lenni. Meg a ki rosszul banik, vele, azt is hűséggel szolgálja erőinek fogytaig.

Nem volt a napnak, meg az északnak olyan ideje, a melyben János bácsi talpa ne lett volna a hegyen.

Napjai, csak az „uri nép” előtt látszottak egyhanguaknak. Ő neki minden nap, minden óra, minden „járása” az ő birdalmának új tapasztalást hozott.

A tél az igaz, hogy hosszú és unalmas volt a hegyen, de az öreg János segített magán. A nyulakat úgy is gyűlölte a halából, mert ha nagy volt a hó még a fiatal baraczkfak sem voltak mentesek a tapsifülesnek eles fogaitól.

— Jobb a nyul a talban, mint a szőlőben — mormogatta az öreg és vállára kapva a „szimplát” nagy halzsíros bagariakban nekiin-

dult a féloles honak. Ilyenkor Sára már tisztította a hagymát, mert tudnivaló volt, hogy nyul nélkül nem jön haza az öreg.

De Jánosnak igazi élete csak akkor kezdődött, mikor a langyos tavaszi szellők kiűzték a havat a barazdakból.

Mikor az első kapás megjelent az Aranyoldalon, attól kezdve nem volt otthon maradasa. Az asszony megpakolta a „szeredást” harapni valóval és János akármilyen későn került is haza, a kora hajnal mar a garádok mentén ballagva találta.

Kevés beszédű ember volt az öreg kerülő, nem tudta ő ekes szavakba önteni érzelmeit; de komoly arczán meglátszott a csendes boldogság, a mint végig tekintett a magasból a hegyoldalon. A folkelő nap első sugára véges-végig aranyozta a tökéket fejlődni kezdő, gyenge zöld levelzetet. A volgyben elterülő városból áthalalvezott a hajnali harangszó. A kékes párákkal fedett lapályon szorgalmas parasztemberek igyekeztek kifelé szekereikkel a szántóföldre. A mező-ősz is ott ballagott a dülő uton. János szeme fölé ivelt tenyere alól megismerte a kis emberkét, a kit bizony lenézett ő kelme.

Nem cserélt volna őt mező-őszszel sem. Mert micsoda gyönyörűsége, micsoda öröme lehet annak, a kinek a gondjaira bízott veteményt minden évben töből learatják? Mire megbarátkozik a szépen fejlődő vetéssel, akkorra már el is kell tőle válni. Alig néhány hónapig tartó

A lehetőleg legapróbb területek képeznek iskolafelügyeleti kört, hogy e kör felügyelője a lehetőség szerint, úgyszólván mindennaposra tehesse az iskolalátogatásokat.

E felügyelők csak olyan hosszabb ideig szolgált érdemes tanárok és tanítóokól neveztesse ki, a kiknek a tanítóskörében ismert nevük van arra nézve, hogy szavuk, véleményük, utasításuk az elismert szaktekintély súlyával bírjon.

A felügyelő a helyi hatóságoktól teljesen független helyzetű legyen, sőt állása, főlé helyeztessék mindezeknek, a kiktől az iskolák belső szakügyeire való rendelkezési jog megvonandó s a szakfelügyelőkre, illetőleg ezek testületére ruházandó.

A Nemzeti érdekek szempontjából viszont elengedhetetlen, hogy az összes iskolák: államiak, községiak, felekezetiak és magániskolák, ugyanazon felügyeleti kör területén, ugyanazon egy felügyelő rendelkezése alatt álljanak.

E végből legcélszerűbbnek mutatkozik az összes iskolákra az állam-költségen nevezni ki állami iskola-felügyelőket, a kiknek kívül ne tőrjön meg a módosítandó törvény semmi néven nevezendő más helyi szakfelügyeletet.

Ha már az iskolák államiasítását ez idő szerint kivihetetlennek tartják financiai kérdések miatt, annyit meg kell tennie az államnak, hogy legalább az iskolai felügyelet szerveztessék államköltségen, az állami érdekek szigorú megóvása szempontjából. Ennyit megint megtenni kötelessége az államnak; meg joga is van ahhoz, hogy e haza földjén bárki tartson is fenn népiskolát, az az állam felügyelő közegeinek közvetlen rendelkezése alatt álljon a nevelésoktatás irányára nézve.

Csak röviden vázoltuk ezekben az irányelveket, miket az iskolafelügyelet reformálásánál szem előtt tartandóknak vélünk. Tettük ezt nemcsak a közönség tájékozása

fejlődés után, derekan a nyárnak, a hullámzó kalásztenger helyen, kopár, kiegészített tarló marad vissza.

Az ő lelkét pedig éppen akkor tolti el a legtöbb öröm, mert akkor kezd már „zsendülni” a gohér. Innen kezdve késő ősszig, a szüretig mindig nagyobb a gyönyörűsége. Most a bakar piroslik, majd a szeremi zöld, meg a juh fark, erik, végre a késői fekete is „testeni” kezd már. Ilyenkor aztán nem lehetett Janost semmiféle jóval lecsalogatni a hegyről. Itt találta ő csak jól magát. Itt minden töké, minden gyümölcs a régi, jó ismerőse volt. Ezekkel barátkozott, ezekkel beszélgetett az öreg. Atézerte ő, meglátta egy pillantásra, ha valamelyiknek baja volt. Kedvetlen lett, ha „elrugott” a bakar, a mi neha bizony meg szokott történni. De „annak nem a töké az oka, hanem az időjárás!”

Derűs meglepedés vonult végig az arcán, ha látta, hogy gazdagon meg vannak rakva a tökéek hamvas, tomott futokkal. Különösen érdekenték az öreg tökéek, mert némelyiket már évtizedek óta ismerte. Az ilyen veteránokat minden új vinczellernek a figyelmébe ajánlotta. Ha metszéskor arra járt, nem fukarkodott a jó tanácssal. Mert megerdemli, de meg is halajha a gondos apolást az ilyen „örög legény.”

Jártában-keltében az volt a legnagyobb bosszúsága, ha elhanyagolt, rosszul muvelt szőlőre talált. Az ilyennek a gazdáját nem becsülte semmire és ha a „ten-ur” megszolította, csak rövid, barátságatlan feleletet adott.

végett, melyre pedig szintén súlyt fektetünk, de különösen azért is, hogy felhívjuk rá a tanfelügyelői karnak s a közoktatási kormányának figyelmét.

Községi kölcsönök.

A Versecz—Gattajai vasutvonalnál érdekelt községek kezdenek komolyan foglalkozni azon kérdéssel, hogy miként fogják a vasút javára megszavazott hozzájárulási összegeket előteremteni, honnan és mily feltételek mellett.

Több takarékpénztári ajánlatról hallottam, s anélkül hogy e téren szakképzettséget vindikálnék magamnak, tisztán a czélből, hogy a községi képviselőtestületek a kérdés ilyetén megvitatása által nagyobb tájékozodottsághoz jussanak, igénytelen véleményem közlésével az úgy nyilvános megbeszélésre ohajtok alkalmazni.

Először is a budapesti pénzüzetek szokásos kölcsön módzataihoz kívánok néhány szót fuzni, s mindenek előtt kiemelem, miszerint nagyobb kölcsönöknel a töké és kamattörlesztési %-lek 5 $\frac{1}{4}$ —5% lek közt váltakozik, mihez rendszerint hozzájön 1/4%-lek kezelési díj. Felteve — de tagadva — hogy a budapesti pénzüzetek egyike vagy másik a községek iránti előzetekénységéből eltekintve az 1/4%-lek kezelési díjtól, a töké és kamattörlesztési százalékok 5%-ben állapítana meg, a községeknek megis tetemes almozatába kerülne a kölcsön. — Példaul Nagy Zsam község 50.000 frtos kölcsönt kell hogy felvegyen, s minthogy egy fél évi kamattörlesztés, kölcsön is magasabb lesz ennél az összegnél.

Azonban alapul véve az 50.000 forintot, 5% lek törlesztéssel, s 98%-lek arányammal — minthogy a kölcsön nem készpénzben, hanem értékpapirokban adatik. — Nagy-Zsam község a következő veszteséget lesz kénytelen viselni:

a) a 98% lek arányam folytán minden 100 frt. után elveszít 2 frtot, 50.000 frtnal tehát	1000 frt.
b) az így elvesztett 1000 forint után megkelt hogy fizesse az 5% lekot, 50 even keresztül e czimben vesz	2500 frt.
c) a fél évi részletek postai viteldija 50 even at	200 frt.
d) de minthogy a község 1000 frtot veszített a pénz leválasztásánál s így nincs meg a teljes 50.000 frt., kénytelen vagy 1000 frtnal több kölcsönt venni vagy sajátjából rá adni	1000 frt.
e) ezen újabb 1000 frt. utáni 5% lek 50 evte kitesz	2500 frt.

Lesz tehát a község összes vesztesége 7200 frt. Ezen veszteség pedig megfelel 3 évi törlesztési részletnek.

Klopodia községnek szüksége lesz 15000 forintra, tehát a fenti sorrend szerint vesztesége ez:

Az örömmel együtt a gond is szaporodott a szüret közeledtével. A felte hűvös éjszakák épp úgy, mint előbb a rekkenő meleg, sok ag gondalmat okozott az öreg Jánosnak. Neki ugyan nem volt egy kapaaljnyi szőlője sem, de azért jobban örült a jó termésnek, mint akarmelyik gazdaember.

Szüretkor aztán, mikor alig győzte a gazda hordóval a sok mustot, János is meglegedett arczzal járt-kelt egyik pájtától a másikhoz. Megkóstolgatta a szőlő levét és megmondta a véleményét, hogy milyen bor lesz belőle.

Mikor a „tedes” ideje elkövetkezett, János bácsi akkor sem volt komorabb, mert hiszen az elválás csak rövid időre szolott. Tavasszal ismét viszontlátta a régi jó ismerőseket: a Sötétág meg az Aranyoldal tökéit.

Ilyen volt az öreg János; ilyenek ismer-tük őt mi gyermekek, kiktől nagy kegyenesen elfogadta a dugaszban hozott dohányt. Halából aztán elnézte, mikor vasarnap délutanonként az érne kezdő furtok iránt „erdekldtünk”.

Azota évek multak. A gondtalan gyermek-sereget, az öreg Jánosnak dohánybéli pártfogóit, szétszórta az élet gondja.

A mult őszszel aztán véletlenül visszakerültem a patriába. A legelső ember, a kivel az Arany-oldalon összekerültem, az öreg János volt. De most már csakugyan joggal viselte az öreg titulust Galambösz haj vette körül ránczos, bronzszínű arczat. A vén flinta most is ott lógott hanyagul a „szeredás” mellett a vállán; de a régi csendes meglepedés eltűnt az arczáról.

a) a 98% arányam folytán veszít	300 frtot
b) ezen tökének kamata 30 évre	450 „
c) a fél évi részletek postai viteldija 30 évre	54 „
d) az elvesztett 300 frt. kiegészítésére sajátjából ad	300 „
e) ennek kamatja	450 „

Lesz vesztesége 1554 frt. mi 2 évi törlesztési részletnek felel meg.

S így áll ez valamennyi érdekelt községre. S budapesti intézeteken kívül — tudomasom szerint — a verseczi takarékpénztár is tett ajánlatot a községeknek, s habár nem vagyok tájékozva, hogy mily törlesztési módozat mellett hajlandó ezen intézet a kölcsönöket megadni, azt mégis tudom, miszerint a verseczi takarékpénztár a kölcsönt levonas nélkül adja meg vagyis teljes összegben, s Nagy-Zsam, Klopodia és Ferendia községek megtakaríthatják a postai viteldiját, végre pedig az intézet nem fog külön kezelési dajat szedni.

Ha tehát egy budapesti intézet 5% lek mellett, a verseczi takarékpénztár pedig csekély százalékkal magasabban adná meg a kölcsönt, en mindig az utóbbit tartanám előnyösebbnek a fenti veszteségi szempontból.

Figyelemre méltó körülmény azonban még az is, hogy a budapesti intézetek akkor, ha egy részlet nem lesz pontosan az esedekességi napon befizetve, rögtön késedelmi kamatot szed, míg viszont a verseczi takarékpénztár fel havi késésnél nem fogna ezt megtenni, pedig mindenki tudja, miként a községek nem mindig vannak azon helyzetben, hogy az esedekességi napot pontosan betarthatják.

Hofbauer Árpád.

NAPI HIREK.

Rudnai Nikulás János főispán ő Mtsága nyári uduló helyéről a mult napokban legjobb egészségben városunkba visszaerkezett.

Ejgyezés. Dr. Osztersetzer Ign., helybeli orvos, egyezteté Schaffer Samuel nagy-zombori földművelő leányát. Gratulálunk!

Megecsitések. A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi Miniszterium főrealiskolák összes rendes tanarait, nevszerint: Dr. Butorka Szavat, Dekany Lajost, Waldherr Józsefet, Janelli Józsefet, Halbsch Béniat, Perjessy Lajost, Takacs Gyulat, Szorényi Józsefet, Koválik Janost, Schlanger Tivadar és Gerecz Károlyt rendes tanári minőségükben végleg megerősítette.

Fertig Vilmos helybeli illetőségű okl. tanár a fővárosnál ujonnan rendszeresített kereskedelmi közepiskolák rendes tanarává választott meg és IX ik kerületbe osztott be. — Gratulálunk!

Hangverseny és táncmulatság. A verseczi férfi dalegylet ma vasarnap fogja megtartani harmadik rendes hangversenyt a városkerti arca helyiségekben. A műsor igen érdekesen és változatosan van összeallítva különösen Dr. Kézucha István és Bajos huga Lujza k. a.,

— Hogy van János bácsi!?
 — Csak meg volnék!
 — Nem osmer rám?
 — Nem biz en,
 — Pedig sok dohányt hordtam ám annak idejében János bacsinak!
 — Nini! Hat az urfi az? Akarom mondani, tekintetes ur! Ezek az öreg szemek nem is sokat érnek már!

Most aztán beszédesebb lett az öreg.
 — Mas világ van itt mar uram! Mióta megette a szőlőt a töket, azota nem élet az én életem. Gondolhatja a tekintetes ur, mi volt az, mikor a szőlőt foltonként lattam pusztulni. Mióta Sára is elhalt, a szőlőtökek voltak az én familiám. De bizon ezt a nagy családót is eltemette a jó Isten. Kicsordult a kony öreg szememből, mikor az Aranyoldal is elpusztult. A régi jó tökéek rakásba kerültek. Feltuzeltük. Most már nincs itt semmi; csak pusztulás.

— De hat hogy mondhat ilyet János bácsi, hiszen mennyi sok új ültetés van már itt is!

— Idegen az uram! Öreg vagyok én mar ahhoz, hogy új ösmeretséget kössek, aztán meg nem tudom én soha elfelejteni ennek az amerikai fajtának, hogy ő ölte meg az én régi kedves tökéimet. Itt a tetőn, meg a Sötét-ág leg-szélsőbb zugában van meg néhány száz régi töké. Azokat még kiszolgálom. Mikor azok is elpusztulnak, akkor eltemethetik majd az öreg Jánost is. Ezt az idegen nációt nem szolgálom; mezöcsösz meg nem leszek! Styx.

Melléklet a „Délvidék”, 1895 szeptember 1-én megjelent 35. számához.

más; a hazai képék is kitérnek. Ajánlanám Önnek Erdélyben a Detonáta bazalt-hegy fölvetését, a mi egyike a legimpozánsabb természeti alkotásoknak (Abrudmánya mellett). Köszönöm a megízelt küldeményt s maradok igaz tisztelője, dr. Jókai Mór, s. k. Budapest, 1895. augusztus 3-án. Eddig a disztribúciótól 10 füzet jelent meg, mind-egyik 16 művészi tőkélyű fényképmással. A 10-dik füzet a következő egész oldalas fényképeket tartalmazza! Rachel sírja Betlehem mellett, Paleszina. — Sétány Nizzában, Franciaországban. — Visegrád. — Windsor vára, Angolország. — Az angol bank, Londonban. — Holyrood palota, Edinburg Skótország. — I. Vilmos császár palotája Unter den Linden, Berlin. — Rakpart Antwerpenben, Belgium. — Királyi palota Brüsszelben. — Thun és a berni alpok Svájc. — Maximilián-tér, Bécs. — A loggia Firenze. — Canalgrande, Velence. — Szabadság-szobor a new-yorki kikötőben. Ez a füzet is, mint a többi, vidékre küldve 33 kr-ért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre (16 füzet) 5 frt. 60 krral; 8 füzetre 2 frt. 80 krral; 4 füzetre 1 frt. 40 krral.

Szalay-Baróti „A Magyar Nemzet Története” cz. füzetes vállalatból most jelent meg a 20-dik füzet, melyben dr. Baróti Lajos az Anjouk korát — Robert Károly uralkodását tárgyalja, melyet befejezve, Nagy Lajos dicső uralkodásának leírásába fog bele. A füzethez egy igen szép műmellettel „Dezső vitéz foladozza magát kiralyaért” (Molnár J. festménye) van csatolva.

Dr. Toldy László a főváros levéltárnoka előfizetési felhívást bocsátott ki az általa szerkesztett „Torvényhatósági Naptár” 1896-iki évfolyamára. Ez a hézagot pótló és kitűnően szerkesztett vállalat most már 8-ik folyamát járja. Az új folyam gondos szerkesztésben és teljességben felül fogja az eddigieket is. Különösen kiemelendők tartjuk, hogy meggyenként közölni fogja az ország összes anyakönyvezető hivatalait, a mi főképen kezdetben, míg az új intézmény ismerete általános nem lesz, mindenkire nézve igen fontos útbaigazítást fog nyújtani. Az új folyam, dacára annak, hogy az eddigieknél bővebb lesz, nem lesz dragább, fűzött példánya 1 frt., a kötött 1 frt. 20 kr. A megrendelés postautalványon eszközölhető a Pesti könyvnyomda-részény-társaság címére (Budapest, V., Hold utca 7.). A ki az előfizetési áron felül még 20 krajczart is beküld, az a könyvet bérmentve kapja meg.

Vasuti menetrend.

(Érvényes 1895. május 1-étől).

Érkezés Fehértemplomból:

4.54 reggel, 1.42 délben, 5.45 este.

Indulás Temesvárra:

4.59 reggel, 1.50 délben, 6.10 este.

Érkezés Temesvárról:

8.27 reggel, 1.36 délben, 10.23 este.

Indulás Fehértemplomba:

8.37 reggel, 1.43 délben, 10.28 este.

Érkezés Becskerekéről:

1.05 délben, 5.39 este.

Indulás Becskerekre:

5.50 reggel, 2.10 délután,

Indulás Jaszenováról Oraviczára:

9.25 reggel, 2.32 délután, 11.05 este.

Indulás Oraviczáról Jaszenovára:

2.35 éjjel, 11.15 délelőtt, 3.10 délután.

Indulás Temesvárról Aradra:

8.20 reggel, 1.12 délben, 9.10 este.

Indulás Vojtekről Ném Bogsánra:

7.30 reggel, 3.10 délután, 9.25 este.

Érkezés Kubinból:

8.17 reggel, 5.35 délután.

Indulás Kubinba:

8.45 reggel, 3.45 délután.

Szerkesztői levelezés.

X. y. z. A dorgatóriumot nem vette és nem vehette rosz néven senki. Magán természetű, de págyon alapos és okos dolog volt kibocsátása. Nyilvánosságra hozni teljesen felesleges.

Többször. Lapunk szerkesztője közel két hónapi utazás után városunkba visszaérkezett s a lap vezetését átvette.

Nyilttér.

Henneberg-selyem csakis akkor feketéi, ha közvetlen gyárból rendelik — valódi, fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. **postaber és vámentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (Cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben.** Svajczba czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Jóteknony czélu szini előadás.

Csutörtökön 1895. évi szeptember hó 5-én a városkerti vendéglő nyári színpadján

A három testőr

Bohózat 3 felvonásban, írta Herezeg Ferencz.

Személyek:

Pollacsek, borkereskedő	—	Dajkovits István dr.
Róza, neje	—	Benedek Minka k. a.
Liza, unokahuga	—	Jörg Endrené.
Ratky, lapszerkesztő	—	Jörg Endre.
Floris báró, képviselő	—	Bernátsky Alfréd.
Hortovay	—	Bauer-Vogel Gyula.
Kosmáczky	—	Seemayer Béla.
Latorka, Pollacsek üzletvezetője	—	Uitmann Jozsef.
Bahut	—	Amberger Jenő.
Csernay,	—	Rezucha István dr.
Rigó,	—	Bodry Mihály.
Kovács	—	Freneszerberget Géza.
Nagy	—	Navratil Jenő.
Leikész	—	Adelmayer F. dr.
I. tánczrendező	—	Bernátsky Jenő.
II. tánczrendező	—	Tuer Manó.
Szerkesztőségi szolga	—	Mattiasen Dezső dr.
Szobaleány	—	Tuer Paula k. a.

Vendégek. — Két lehérruhas leány.

Az első felvonás játszik Pollacsek budavölgyi boros pinczéjében; a második a „Vihar” lapszerkesztőségében; a harmadik Pollacsek nyaralójában.

A tisztajövdelem a helybeli önk. tüzoltó egyesület pénztára javára.

Előadás után **TAN CZ** a városkerti vendéglő termében.

Helyárak:

1. hely: az első 6 sor 1 frt. — 2. hely: a következő 6 sor 50 kr. — 3. hely: a többi sor 60 kr. — Allóhely 50 kr. — Déakjegy 30 kr.

Jegyek előre válthatók Kirehner J. E. özvegye könyvkereskedésében.

Pénztárnyitás 8 órakor. — Kezdet pontban 8 órakor.

6764. sz. — 1895.

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál az évi 1000 frt. fizetéssel javadalmazott tisztí ügyészi állás választás utján betöltendő.

A kellően felszerelt pályázati kérvények bezárólag f. évi szeptember hó 16-áig rudnai Nicolics Sándor főispán Ur Ó Méltóságánál benyújtandók.

Megjegyeztetik, hogy a tisztí ügyésznek a magángyakorlat is meg van engedve.

Verseczen, 1895. augusztus hó 15-én.

polgármester helyett:

Weifert Károly,
főjegyző

55. sz. — K. v. 1895.

Hirdetmény.

Az 1896. évi országgyűlési képviselő választók névjegyzéke ellen beadott felszólalásokra a központi választmány f. évi augusztus hó 10-én tartott üléseben hozott határozatok és az azok alapján kiigazított névjegyzék az 1874. évi XXXIII. t. cz. 49. §-a értelmében f. é. szeptember hó 20-tól 30-ig a városház nagy ülés-termében közzeszelemre kitétetnek azzal, hogy az ellen netalan beadandó megjegyzések fenti idő alatt a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

Verseczen, 1895. augusztus 10-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

7491. sz. — 1895.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXI. t. cz. 28 §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a legtöbb adót fizetőknél az igazoló választmány f. év augusztus 28-án tartott nyilvános ülésén 1896. évre megállapított névjegyzéke f. é. augusztus hó 30-tól kezdve 15 napon át, vagyis bezárólag szeptember hó 13-ig a városháza kapuin közszemlére ki lesz függesztve, s hogy ezen idő alatt a névjegyzék ellen az állandó bíráló választmányhoz lehet felebbezni.

Az említett névjegyzék ezenkívül a városi főjegyzőségél is betekinthező.

Verseczen, 1895. augusztus 29-én.

Polgármester helyett:

Weifert, főjegyző

Hirdetmény.

A születéseknek és haláleseteknek az állami anyakönyvezetónél való bejelentése tárgyában.

I. Bejelentési kötelezettség.

A születéseket és haláleseteket folyó évi október hó 1-től kezdve az állami anyakönyvezetónél kell bejelenteni.

Minden születés és halálozás az állami anyakönyvezetónél jelentendő be, ennek kerületében előfordult. Vasuton, hajón történt születés és halálozás a kizárólag illetéges hatóságoknál jelentendő be.

Minden születés legkésőbb a születéstől számított egy hét alatt jelentendő be. Halva születettek vagy szülés közben elhaltak legkésőbb a születést illetőleg elhalálozást követő legközelebbi munkanapon jelentendők be.

Minden haláleset legkésőbb a legközelebbi hétköznapon jelentendő be.

A születés bejelentésére fokozatosan az alábbi sorrend szerint kötelesek:

- a) a törvényes atya;
- b) a születésnél közreműködött baba;
- c) a születésnél segédkezett orvos;
- d) mindazok, a kik a születésnél jelen voltak;
- e) az, kiknek lakásában a születés történt. Ezenkívül a bejelentésre kötelezett;
- f) az anya, mineklyt erre már képes.

A haláleset bejelentésére fokozatosan kötelesek:

1) a család; 2) a családtagok; 3) az a kinek lakásában a haláleset történt; 4) a háztulajdonos, ha a házában lakik. A bejelentéskor a halottkém által kiallított halottvizsgálati bizonyítvány felmutatandó.

Ugy a születés mint a haláleset bejelentésére a sorrendben utóbb nevezettek csak akkor kötelesek, ha megelőző kötelezett vagy nincs, vagy pedig a bejelentés megtételében akadályozva van. A bejelentés szóbeli, és a bejelentésre kötelezett vagy annak megbízásából más oly egyén által tejesítendő ki a születésről illetőleg halálesetről közvetlen tudomással bír.

Szülőházakban, kórházakban, letartóztatási intézetekben, dolozházakban, laktanyákban vagy egyéb polgári vagy katonai közintézetekben történt születések illetőleg halálesetek bejelentése az intézet elöljáróságának kizárólagos kötelezettségébe képezi. — Az állami anyakönyvezetónél azokat a születéseket és haláleseteket is be kell jelenteni, melyek f. évi október hó 1. napja előtt történtek ugyan, azonban október hó 1-eig a felekezeti anyakönyvbe be nem jegyeztettek.

A ki újszülött gyermeket talál, köteles erről lehetőleg azonnal, de legkésőbb a következő napon a rendőrkapitányi hivatalnál jelentést tenni.

II. Büntető határozmány.

A bejelentésre kötelezett, ki a bejelentést a megszabott határidőben nem teljesíti, vagy a ki tudva valótlán bejelentést tesz, amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

Az anyakönyvezetők hivatalos helyisége: városháza I. emelet, 4. sz.

Verseczen, 1895. évi augusztus hó 27-én.

Kir. tanácsos polgármester helyett:

Weifert, főjegyző.

822. sz. — 1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 27747 1895. számú végzése által Fehér Miklós javára Kempf Péter ellen 800 frt. törke, ennek 1894. évi november hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 52 frt 30 kr. perköltség követelés ere őig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1214 forintba becsült szoba bútortzat, 1 gőzcséplő gép és cséplő szekrény, 1 ténén, sertésekéből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladotnak.

Mely árverésnek a 9875 1895. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Verseczen alperes házában leendő eszközölésére 1895-ik évi szeptember hó 9-ik napján ak d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbb bet ígérőnek becsárton alul is eladotni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Verseczen 1895. évi augusztus hó 25-ik napján.

Nessel J.,

kir. bir. végrehajtó.

Az államilag engedélyezett Magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.
Huzás 1895. október 16—19-ig.

	korona	korona
1 nyeremény	á 80000	= 80000
1 »	» 60000	= 60000
1 »	» 40000	= 40000
1 »	» 30000	= 30000
1 »	» 20000	= 20000
1 »	» 15000	= 15000
1 »	» 10000	= 10000
2 »	» 8000	= 16000
8 »	» 4000	= 32000
10 »	» 2000	= 20000
13 »	» 1000	= 13000
100 »	» 400	= 40000
860 »	» 200	= 172000
9000 »	» 80	= 720000

10000 nyeremény összesen 1268000

AZ I. OSZTÁLYU SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából.
Kibocsátás 100000 sorsjegy
31,499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizetendők ki. A huzások államfelügyelet és kir. közigazgató ellenőrzése mellett történtek.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

1.000,000

korona.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályu nyeremények.
Huzás 1895. december 6—14-ig.

	korona	korona
1 jutalom	600000	= 600000
1 »	400000	= 400000
1 »	200000	= 200000
1 »	100000	= 100000
1 »	50000	= 50000
2 »	20000	= 40000
2 »	15000	= 30000
4 »	10000	= 40000
10 »	8000	= 80000
27 »	6000	= 162000
100 »	2000	= 200000
200 »	1000	= 200000
1150 »	200	= 230000
20000 »	100	= 2000000

21499 nyeremény és jutalom 4332000

A TELJES (mindkét osztályra érvényes) SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5. szám.

Magyar osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett Magyar osztálysorsjáték

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100,009 sorsjegy

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Első huzás 1895. október 16—19-ig BUDAPESTEN.

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az első osztály részére

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	korona
40.—	20.—	8.—	4.—	2.—	korona

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényes

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	korona.
80.—	40.—	16.—	8.—	4.—	korona.

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kibuzatnak, egyszermind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizetetik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kérhetek.

HEINTZE KÁROLY fő elárusító, **Budapest,** szervita-tér 3-

Check-Conto: Magyar postatakarékpénztár 3960. — Sürgöny-cím: LOTTOHEINTZE Budapest. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni.

Lottogyűjtődék, viszont elárusítók és ügynökök mindenhol felállíttatnak.

valamint Gettmann Mária k. a magánelőadásai iránt nagy az érdeklődés. A hangverseny utáni táncz a régi lövdhízi vendéglő nagy termében fog megtartatni. Az estélyen nem tagok is megjelenhetnek. Belépti díjuk személyenként 1 frt. A hangverseny este 8 órakor kezdődik.

A vallás és közoktatásügyi magy. kir. Miniszterium a verseczi állami főreáliskola új épületénél az asztalos és lakatos munkák felülvizsgátata és átvetelével Herczeg Zsigmond kebelbeli építész bízta meg.

Versecz és vidéke társasköre hosszas, keserves betegsége, a kozony és felsém vevés után arra a pontra jutott, hogy nem sokára biztosan bekövetkezendő halála alkalmából meghuzzák felette a gyászharangot. A társaskör már évek óta csak tengődött Drága helyiségeit 8-10 ember látogatta. Most a nyáron feleje se nézett senki. Vendéglőse a szó szoros értelmében „beadta a kulcsot” — s megugrott. Becsukta a helyiségeket s fünek fanak ajánlgatta megörzés végett a kulcsot, de senki sem akarta elfogadni. A dolgok ily szomorú stadiumában a régi tagok közül tobben értekezletre hívták össze a mult csütörtökre városunk számot tevő hivatalnok elemeit s a polgárság előkelőit. Az értekezlet kimondotta, hogy a kört, melyre valóban szükség van, mas alapokra fektetve továbbra is fel fogja tartani, s egyszersmind egy nagyobb bizottságot küldött ki, melynek feladatává tette az előmunkalatok megkezdését és a tagok összegyűjtését. A megválasztott bizottsági tagok a következők: Adler Miksa, Bernatsky Geza, Deak Alajos, Dékány Lajos, Demeter Szilárd, Hemberger Balint, Herzog Gusztav, Hofmann Rudolt, Jachmann Gyula, Kúchler Béla, Mázary Rudolt, Milleker Bodog, Milloschitz Karoly, Neukoum Gyula, Obradovits Jozsa, Dr. Popovits Miklos, Dr. Rezucha Istvan, Kottler Ferencz, Seemayer Bela, Dr. Weisz Samu. Nevezett bizottság szept. 4-én este 8 órakor a Milleker szalodában ülést tart. E tárgyra, valamint a tervezett magyar kaszinó ügyére. különben lapunk legközelebbi számban még visszatérünk.

Magyar műkedvelői előadás. A miről e lapok hasábjain tíz esztendő alatt annyit irtunk s a mire natalságunkat buzdítottuk — nevezetesen, hogy ne csak más nyelvű, hanem magyar műkedvelői előadásokat is tartsanak — vegre valahára úgy látszik teljesedésbe fog menni. Inteligens, tanult fiatalagunk egy kicsi, de lelkes gardaja vette kezébe az ügyet s elhatározta, hogy városunk nagynevű szülőtte, Herczeg Ferencznek „Harom testőr”-ével megkezdje a magyar jatekonyozélu műkedvelői előadások sorozatát. Az ügy elen Dr. Dajkovits Istvan, Dr. Rezucha Istvan ügyvedek, valamint Seemayer Bela kir. aljarasbíró általnak, kikhez készséggel csatlakoztak Benedek k. a., Preineszberger Geza, Amberger Jenő, Bauer-Vogel Gyula, Benda J. és a Bernatsky testvérek, Jork kir. jarasbírosági aljegyző és szelleműs neje. Az előadás f. hó 8-én csütörtökön fog megtartatni a lovaházi arenában. Kedvezőtlen idő esetén 7-én szombaton, esetleg a nagy teremben. Előadás után táncmulatság. Hisszük és reméljük, hogy városunk hazafias erzeimu lakossága tömeges megjelenésével fogja biztosítani az előadás anyagi sikerét is. A megtartott próbák után itelve az előadás minden tekintetben kitogastalan és élvezetes leend Bovebb felvilágosításokkal a falragaszok fognak szolgálni.

Pompás ciganyzenében volt alkalmuk gyönyörködni azoknak, kik a közelmult napokban a Milleker-Garai-fele vendéglő helyiségeit felkerestek. Erdélyi Kalman hírneves szegedi ciganyprimas bandája amerikai utjából visszajövet városunkat is felkereste. Ma vasárnap este lesz utolsó hangversenyük, felhívjuk rá közönségünk becses figyelmét.

Cseregyermek elhelyezése ügyében az ország minden tájékaról érkeznek levelek „Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülethez”. S o m o g y i L a s z l o állami iskolai igazgató (M o n o r) VI. elemi oszt. végzett fiat a szunidőre is ideadná cserébe. Földesi Imre földbirtokos (Bihar-udvardi) V. elemi oszt. végzett fiat adná cserébe. Bogye Pál gsz. kel. lelkész (Nagyvárad) 13 éves II. polg. oszt. végzett leányt, Kaali Nagy Endre pénzügyi titkár (Nagyvárad) a promontrei kath. gymn. III. oszt. végzett fiat kívánna cserébe adni. Hay Gyula földbirtokos (Jászberény) négy éves kis fia mellé keres egy 12-14 éves szegény német leánkkal játszótársul. Hajlando a leánynak fizetni is, valamint ruhazni, az utiköltséget oda és vissza megtéríteni. Lengyel Karoly kiralyi jarasbíró (Tenke

Biharmegye) 9 éves leányát. Richter Antal magy. kir. posta és tavorítiszt (Budapest VII. Csömöri-út 81 szám) 12 éves leányt és 7 esztendősi fiát adná cserébe. (Ajánlatos szegény sorsú egyetemi tanulóknak.) Rados Janos kozs. tanító (Török-Becse) 10 éves fia helyett keres cserét. Bany Józsefné kir. törvényszéki bíró neje (Nagyvárad) egy szegény sorsú német anyanyelvű 14-15 éves leányt kívánna hat éves leánya és 3 éves fia mellett, mint játszótársat alkalmazni. Hajlando valamint fizetni s a leányt ruhazni is. Az utiköltséget oda és vissza megtérítené. Soth Gyorgy hivatalnok a M. A. V. osztálymérnökségnél (Szolnok) 11 és 8 éves fiat adná cserébe Verseczre. Horváth Ferencz igazgató-tanító (Horgos) 10 éves fiát; — Radoe János kozs. tanító (Török-Becse) 12 éves fiát adná cserébe. — Kiraly Gergely csongrádi ruhakereskedő egy, esetleg két gyermeket is fogadna cserébe, kik ott vagy az elemi vagy a polgari iskolába járhatnak. A polgáriban a latin is tanulható. — Szvoboda Arpad uradalmi ispán B.-Samsonban (u. p. Tot-Komlos) 11 éves fiát adna cserébe. Ott helyben kitünő róm.-kath. népiskola van. — Kaszaniczky Dénes Csongrádról 8-10 elemi iskolába járó gyermek cseréjét közvetíti; ezek közt vannak saját gyermekei is. — Tolnai Jozsef szantiszt Nagy-Körösről egy jomodu földműves vagy polgár leányával szeretne cserét eszközölni. — Dr. Berke Istvan, orvos Sarkadon (Biharm.) első realyosztályba kerülő unokaöccsét ohajtáná cserébe adni. — Bovebb felvilágosításokkal Perjessy Lajos, áll. főrealisk. tanár, egyleti titkár szolgál.

Népszerű előadás. A helybeli munkások olvasó és onkepző egyesületében, a „két kulcs-hoz” címzett vendégfogadoban ma este 8 órakor Milleker Bodog városunk szorgalmas monogratusa és ismert nevű régész tart előadást „Versecz város régi történelméről.” Az egyesület vezérfiainak nagy dícséretére válik az, hogy a hasonló tanulságos felolvasásokat meghonosítottak, s az egylet tagjainak ismeretét ily uton is bővítik. A felolvasás kezdete este 8 óra. Vendégek is szívesen lattatnak.

Tűzesetek. A mult héten több esetben verte fel tüzi láрма lakosságunk nyugalmát. Aug. hó 24-én ejjeli 11 órakor; — 27-én d. e. 11 órakor es ugyanazon nap fél 1 órakor volt kazar tűz a cseplőtelepeken. Csupán szalma és pelyva egett le, így nem igen nagy a kár. A mult penteken virradora ejjel vandál kezek felgyújtottak a helybeli korecsolyázó egylet melegező csarnokának fedeleit, mely teljesen leégett. A tettest a rendőség keresi.

Pályázat jegyzői állásra. A leköszönés folytán üresedésben levő 800 frt. fizetés, 35 frt. 80 kr. irodai atalany, 32 kóbméter kemény tűzifa, szabad lakás és egy kert használati jogával javadalmazott temes-szent-andrási kozségi jegyzői állásra pályázatot hirdettek. A kik ezen állást elnyerni ohajtnak, szabályszerűen felszerelt kervenyeiket folyó évi szeptember 15-ig nyújtsák be Petko Zoltan szolgabíronal. A választás f. évi szeptember hó 21. napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

A Délvidéki Kárpát-Egyesület f. év szeptember hó 8-án Német-Bogsánban tartandó közgyűlésének programja: Indulás Temesvárról szeptember 8-án vasárnap reggeli 6 óra 10 perczkor. Érkezés Német-Bogsánba 10 órakor, az allomástól indulás a bányavasuton a sör-csarnokba, ott ismerkedő reggeli, elszállásolás és a város megtekintése. Felkettőkor bankett. Delutan 5 órakor közgyűlés a Bründnél. Esti 8 órakor táncmulatság. Szeptember 9-én reggeli 7 órakor indulás a bányavasuttal Resiczara. Utokozben reggeli a Kolczánon. A vasművek megtekintése után Resiczaról vissza a Kolczanig, onnan gyalog Vasköre, ott társas-ebed és a bányák megtekintése. Este Román-Bogsánra a temesvári vonathoz. A Temesvárról induló tagok Lenz János „Arany Szarvas” vendéglőjében az egyleti jelvény előmutatása mellett 25% árleendédest nyernek. Vendégek szívesen lattatnak. A kirándulás költségei: II. oszt. vasuti menetjegy Temesvárról-Bogsánba és vissza 2 frt., teljes ellátás a kirándulás tartama alatt 3 frt.; összesen 5 frt. Jelentkezhetni szeptember hó 4-ig Costean Sandor német-bogsáni kozségi előjaronál, Uhrmann Henrik konyvkereskedésben. Lunc Antal egyesületi pénztárnál és erdélyi Karoly dr. egyesületi titkárnál Temesvárott.

Zsidótemetés református pappal. A czelegédi izraclita hitközségnek érdekes temetése volt a mult csütörtökön. Meghalt Mendel Mór hitsorosuk, de a rabbi, Feldmann Jozsef dr. nem

volt otthon. A család azonban szép temetést ohajtott, felkérték tehát Takáts József református lelkészt, hogy tartsa meg ő a halotti beszédet. Takáts szívesen engedett a kérelemnek s oly szép beszédet mondott, hogy a zsidóság nagyon meg volt elégedve a különös temetéssel.

Mire jó az elhasznált parafadugó? Ha az elhasznált parafadugókat összegyűjtve petroleummal itatjuk át, pompás tüzalágyujtó lesz. Az ilyeténkép átítatott parafadugókat használatig bádóg-dobozban tarthatjuk.

Osztály-sorsjáték A 1896-iki ezredéves kiállítás alkalmára a magas kormány a képviselőház előzetes határozata folytán osztály-sorsjátékok rendezésére adott engedélyt, melyek elsője a folyó év október 16-ától 19-éig egy kiralyi közjegyző és tanuk jelenlétében, Budadesten nyilvánosan megejtendő húzásával veszi kezdetét. Az osztály-sorsjáték intézménye nálunk még újdonság, de a külföldön már évszázadok óta divik s mindenütt szépen vált be. Tény, hogy a sorsjátéknak ez a neme bír a közönségre legnagyobb előnnyel, mert mindenki könnyen számíthatja ki nyerési esélyeit s oly mérvben vehet benne részt, a mennyire viszonyai megengedik. — Az osztály-sorsjáték-vállalat az állam felügyelete alatt áll, a sorsjegyek csakis a hivatalos névértékben adatnak el s csupán eredeti sorsjegyek léteznek, melyek mindegyikén a magyar címer, az osztály-sorsjáték-igazgatóság aláírása és a gyűjtőde címe áll, mely a sorsjegyet eladta. — A sorsjegyek már forgalomban vannak és Heintze Károly vezérügynök által (Budapest, Szervitater 3.) adatnak el.

A holdvilág hatása a husra. Többszörös megfigyelés után megállapították, hogy a holdvilág ugyanolyan hatással van a friss husra, mint a nap sugarai. Sok gazdasszony, hogy a húst frissnek megtarthassa, éjjel szellős helyen felaggatni szokta. De azt tapasztalták, hogy az eredmény ugyanaz, mint a piaczi bódékban a napnak kitett husnál. Egyformán hamar rothadásnak indul.

Ugrás a brooklyni hidról. New-York és Brooklyn között van egy hatalmas hid, mely 125 láb magas. áldozata van már, mert mindig akadtak vakmerők, a kik fogadtak, hogy leugranak róla. Legutóbb egy Callachan Patrich nevű ember fogadott 1700 dollárra, hogy leveti magát a hidról. Egy kora reggel ment ki az érdekelt tánsaság a brooklyni hidra, honnan Callachan minden habozás nélkül leugrott. Csak pár pillanatig volt a víz alatt, mely felvetette. Erre egy közelben levő csolnakba emelék az ájult embert, majd a kórházba vitték, a hol magához tért s az orvosok megállapították, hogy semmi baja sem történt. Callachan megkapta az 1700 dollart, de vakmerő tettéért számolnia kell a rendőség előtt.

Irodalom.

Jókai Mór a „Röptében a nagyvilág körül” című diszmuról Mikor az Egyetértés kiadóhivatala ennek a diszműnek magyar kiadását rendezte, tudta, hogy a mű szépsége miúndenesetre általános rokonszenvvel fog találkozni, de oly fényes sikerrel, a minőt e munka alig három hónap alatt elért, még álmodni sem merészkedett. Azóta a „Röptében a nagyvilág körül” meghódította Magyarországot egész művelt közönségét s már eddig is annyi példányban forog közkézen, a mennyit Magyarország elhelyezni a legtapasztaltabb szakemberek is egyáltalán lehetlennék tartottak. Ez anyagi sikernél azonban sokkal többre becsülendő a fényes értőleszi siker, a melyet a mű magyar kiadása aratott. Az ország minden részéből, művészektől és szakemberektől, tanügyi tekintélyektől és családapáktól, műbarátoktól szóval minden körből napoukint számos elismerő irat érkezik a kiadóhivatalhoz, a melyek közül a legtöbb éles szemmel észreveszi azt a nagy vívmányt, mely az által éretett el, hogy a magyar kiadásba egész sorozat magyar tárgyú kép vétetett be. Az eredeti angol kiadás és az ezt követő francia és német kiadások tudomást sem vettek arról, hogy Magyarország is van a világon, de az Egyetértés intézkedése folytán az ezután megjelenendő új kiadások, így a most folyó lengyel kiadásban is, valamint a netán ezután rendezendő új angol francia és német kiadásokban a magyar képek szintén helyet fognak találni. A regényi és nagymestere: Jókai Mór a következő levelet írta a „Röptében a nagyvilág körül” című diszműről: „Tisztelt uram; Az ön által kiadott „Röptében a nagyvilág körül” című diszművet régóta ismerem s a művészi kivitel a képekben dícserezőnek találom. A magyar kiadásban kipotolva látom a hiányt, mely szerint Magyarországról nem vétetett tud-

(Folytatás a mellékapon.)

Üzlet átköltözése.

Van szerencsém Versecz és környéke t. cz. közönségével tudatni, hogy az Andrassy-téren **Scherter B.** czég alatt 4 év óta fennálló

vasáru és konyhaedényekkereskedést

f. évi szeptember 1-étől kezdve a **Ferencz József-téren (fötér)** 37. sz. a. fekvő s Alexandrovics Szilárd tulajdonát képező házba, Hoffmann testvérek fűszerkereskedése közvetlen szomszédságába áthelyeztem s terjedelmes módon megnagyobbítottam.

Midőn az eddig irántam tanusított bizalmat hálás szívvvel megköszönöm, kérem a t. cz. közönséget, hogy azzal új helyiségemben is teljes mértékben megajándékozni sziveskedjék. Tisztelettel

Scherter B.

☛ 2 tanuló és egy segéd azonnal felvétetnek. ☛

Eddigi üzlethelyiségem az Andrassy-téren, mely üzletnek vagy lakásnak alkalmas, azonnal kiadó, sőt az egész ház el is adatik.

Özv. Kirchner J. E.-féle

könyv- és papirkereskedés

ajánlja dús raktárát mindennemű

író-, rajzszerék- és iskolakönyvekben.